

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

RADIO FANTASY- ZGODBA O USPEHU

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICI

Katarina Bračun

Teodora Kocmut

MENTORICA

pred. učit. zgo. Romana Podbregar

Celje, marec 2015

Osnovna šola Hudinja

RADIO FANTASY- ZGODBA O USPEHU

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici :

Katarina BRAČUN, 9. A

Teodora KOCMUT

Mentorica:

pred.učit. zgo. Romana PODBREGAR

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2015

KAZALO

1 Povzetek	1
2 Uvod	2
3 Teoretični del	3
3.1 Razvoj in uporaba radia	3
3.2 Zakon o medijih	4
3.3 Zakon o digitalni radiodifuziji	5
3.4 Ustanovitev Radia Fantasy	6
3.5 Delovanje Radia Fantasy in njegova poslušanost	7
4 Raziskovalni del	10
4.1 Opis metod dela	10
4.1.1 Predstavitev poteka raziskovalnega dela	10
4.2 Predstavitev in utemeljitev rezultatov	10
4.2.1 Anketiranje učencev	10
4.2.2 Analiza ankete	10
4.3 Predstavitev poklica radijski moderator	16
4.4 Intervju z Robertom Šprahom	18
5 Razprava	24
5.1 Kaj sva ugotovili?	24
6 Zaključek	26
7 Priloge	27
8 Viri in literatura	31

KAZALO GRAFOV

GRAF 1: Spol	11
GRAF 2: Razred	11
GRAF 3: Poslušanje radia	12
GRAF 4: Mesto poslušanja radia	12
GRAF 5: Najljubše radijske postaje	13
GRAF 6: Vsebina poslušanja	14
GRAF 7: Poznavanje poklica radijski moderator	15
GRAF 8: Delo radijskega moderatorja	15

KAZALO SLIKOVNEGA GRADIVA

SLIKA 1: radijski sprejemnik iz leta 1928	3
SLIKA 2: Logotip Radia Fantasy	6
SLIKA 3: Robert Šprah, lastnik Radia Fantasy	18

KAZALO TABEL

TABELA 1: Poslušanost radijskih programov v letu 2009	7
TABELA 2: Poslušanost radijskih programov v letu 2010	8
TABELA 3: Poslušanost radijskih programov v letu 2014	9
TABELA 4: Poslušanost radijskih postaj – Mediana	21

KAZALO PRILOG

Anketni list	28
Postanite certificirani RADIJSKI VODITELJ / VODITELJICA	29

1 POVZETEK

Raziskovalna naloga predstavlja Radio Fantasy in priljubljenost radia med učenci predmetne stopnje. Raziskovali sva, ali učenci poslušajo radio, katere postaje so jim najljubše in zakaj te. Preverili sva, ali učenci poznajo poklic radijski moderator, stopnjo izobrazbe in fakulteto, ki izobražuje za ta poklic. Pri raziskovanju sva uporabljali metodo pregledovanja pisnih virov in spletnih strani, metodo anketiranja in intervjuja.

Večina učencev predmetne stopnje redno ali občasno poslušajo radio. Največkrat ga poslušajo v avtu. Najljubša radijska postaja je Radio Antena, ki je nasledila Radio Fantasy. Učenci poslušajo radio zaradi aktualne glasbe. Poklic radijski moderator jim v glavnem ni znan, prav tako ne fakulteta in stopnja izobrazbe.

Radio Fantasy so ustanovili Robert Šprah, Teodor Kocmut in Uroš Salobir leta 1996. Do 1. 12. 1996 je bilo njihovo oddajanje poskusno. Jeseni 2002 so se preselili na novo lokacijo, na Lavo 7, od koder so predvajali program do 1. 1. 2012. Takrat je Radio Fantasy prenehal z delovanjem. Male radijske postaje, kot so bile Fantasy, Belvi in Antena so se združile v enoten radio pod imenom Antena. Ime Fantasy ni mogel več obstajati, saj so z zakonom prepovedali uporabo tujih imen. Antena je bila najbolj primerna, ker radii pod imenom Antena obstajajo tudi v Nemčiji.

2 UVOD

Sva učenki 9. a razreda, Katarina Bračun in Teodora Kocmut, iz OŠ Hudinja. Tema raziskovalne naloge je povezana s priljubljenostjo radia med mladimi. Za to temo sva se odločili, ker naju je zanimalo, koliko mladi še poslušajo radio, katera je njihova najljubša radijska postaja in katere oddaje so jim zanimive. Oče ene od raziskovalk (Teodore Kocmut) je bil soustanovitelj Radia Fantasy, zato naju je zanimalo, kakšni so bili začetki delovanja te radijske postaje. V septembru je naš razred na šoli organiziral šolski ples, na katerega smo povabili radijska moderatorja Diano in Janka, ki delata na Radiu Antena. Na plesu sta poskrbela za dobro vzdušje, zato sva del raziskovalne naloge namenili še predstavitvi poklica radijski moderator oz. voditelj.

Strokovne podatke za raziskovalno nalogo sva pridobili preko spleta in z intervjuji ustanoviteljev Radia Fantasy. Literatura, ki sva jo uporabili, je s področja novinarskih člankov, diplomskih in raziskovalnih del, Zakona o digitalni radiodifuziji in Zakona o medijih.

Pred raziskovanjem teme sva si postavili naslednje hipoteze:

- Večina učencev ne posluša radia.
- Učenci najpogosteje poslušajo radio v avtu.
- Najpogosteje poslušajo radio Center.
- Učenci poslušajo radio, ker vrtijo glasbo, ki jim je všeč.
- Večina učencev ne pozna poklica radijski moderator.

Pri raziskovalnem delu sva uporabljali različne raziskovalne metode. Pri teoretičnem delu naloge sva uporabili metodo pregledovanja pisnih virov, ki sva jih našli na spletnih strani. Pri raziskovalnem delu sva si pomagali z metodo anketiranja, v katero sva vključili učence od 6. do 9. razreda, in metodo intervjuja.

3 TEORETIČNI DEL

3.1 Razvoj in uporaba radia

Radio je, od množično razširjenih časopisov, mlajši tri stoletja. To je namreč medij, s katerim tkemo najbolj intimne vezi. Ko se peljemo v službo z avtom ali avtobusom, slišimo radio. Ko stopimo v trgovino, slišimo radijska sporočila itd. Radio sicer ni vsiljiv medij. Oglaševalci, katerih sporočila ponavljajo po večkrat na dan, znajo ceniti radijske valove. Enako tisti, ki hočejo poročati o vsakdanjih pomembnih rečeh, npr.: Zaradi prometne nesreče je zaprt odcep ta in ta.

Tehnične osnove radia je razvil in patentiral konec 19. stoletja Nikola Tesla. Na žalost so bile njegove dokumentacije in vse naprave uničene v požaru leta 1895. Škotski fizik James Clerk Maxwell je leta 1864 predvidel obstoj elektromagnetnih valov, ki potujejo s svetlobno hitrostjo. Heinrich Rudolf Hertz je leta 1888 s poskusi potrdil Maxwellovo teorijo. Guglielmo Marconi je odkritje uporabil za komunikacije. Leta 1896 je v Veliki Britaniji pošiljal in sprejemal radijski signal na razdalji 70 km. Leta 1902 je iz Cornwalla v Veliki Britaniji poslal v Novo Fundlandijo (Kanada) črko »S« v Morsejevi abecedi. Leta 1906 so že prenašali glasbo, ki jo je poslušalo več telegrafskih operaterjev. Ta prenos velja za prvi pravi radijski prenos v zgodovini.

Po prvi svetovni vojni je postal dostopen preprost detektorski sprejemnik, sestavljen iz antene, tuljave, polprevodniškega kristala za diodno demodulacijo ter slušalk za poslušanje. Gre za »enouporabniško« napravo, saj jo je naenkrat poslušal le en človek. Do leta 1921 je oddajalo radijski signal že 8 postaj, do 1925 pa že preko 600. V Sloveniji je začel oddajati Radio Ljubljana leta 1928 /1/.

Slika 1: Radijski sprejemnik iz leta 1928 je eden prvih radijskih sprejemnikov na slovenskih tleh. Vir: RTV SLO

/1/ <http://sl.wikipedia.org/wiki/Radio> (19.1.2015)

3.2. Zakon o medijih

Zakon določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev. Mediji po tem zakonu so časopisi in revije, **radijski** in televizijski **programi**, elektronske publikacije, teletekst ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljavanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, **glasu, zvoka** ali slike, na način, ki je dostopen javnosti. Programske vsebine po tem zakonu so informacije vseh vrst (vesti, mnenja, obvestila, sporočila ter druge informacije) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev z namenom obveščanja, zadovoljevanja kulturnih, izobraževalnih in drugih potreb javnosti ter množičnega komuniciranja /2/.

Republika Slovenija za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti medijev zaradi svobode izražanja v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, zagotavlja proračunska sredstva za medije z namenom izvajanja državne podpore pri uresničevanju javnega interesa v medijih.

Dejavnost medijev temelji na svobodi izražanja, nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti in dostojanstva, na svobodnem pretoku informacij in odprtosti medijev za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, na avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s programskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi, ter na osebni odgovornosti novinarjev oziroma drugih avtorjev prispevkov in urednikov za posledice njihovega dela /3/.

Izdajatelj medija je pravna ali fizična oseba, ki izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin, v skladu s tem zakonom. Izdajatelj samostojno oblikuje programsko zasnovo medija in nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje. Izdajatelj mora pred začetkom izvajanja dejavnosti prijaviti medij pri pristojnem ministrstvu zaradi vpisa v razvid. V predlogu za vpis v razvid je treba navesti:

- ime medija;
- ime ali firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;
- odgovorno osebo izdajatelja, kadar je izdajatelj pravna oseba;
- zvrst in časovni interval razširjanja medija;
- ime in priimek odgovornega urednika;
- sedež uredništva oziroma odgovornega urednika;
- način in predvideno območje razširjanja programskih vsebin;
- jezik razširjanja programskih vsebin;
- vire in način financiranja.

/2/ <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/zakon-o-medijih>, 1. in 2. člen (19. 1..2015)

/3/ <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/zakon-o-medijih>, 6. člen (19. 1..2015)

Namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanje medija določi izdajatelj s programsko zasnovo. Programska zasnova radijskega in televizijskega programa mora vsebovati tudi programsko shemo, ki določa:

- zvrsti programskih vsebin oziroma njihovo razvrstitev v posamezne sklope;
- predvidena kvantitativna razmerja med posameznimi vsebinskimi sklopi;
- predviden maksimalni obseg oglaševalskih vsebin;
- predviden obseg lastne produkcije in produkcije slovenskih avdiovizualnih del /4/.

3.3 Zakon o digitalni radiodifuziji

Ta zakon ureja postopke regulacije digitalne radiodifuzije v Republiki Sloveniji, pogoje za izvajanje digitalne radiodifuzije, pravice in obveznosti izvajalcev, spremembe pri upravljanju radiofrekvenčnega spektra in drugo. Namen zakona je zagotoviti najbolj učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra, ki je na podlagi mednarodnih in domačih pravnih aktov namenjen radiodifuziji televizijskih in radijskih programov, v skladu z znanimi tehnološkimi možnostmi. Digitalna radiodifuzija je radiokomunikacijska storitev, ki je namenjena za oddajanje in razširjanje digitalnih radijskih ali televizijskih programov.

Radijsko frekvenco za multipleks podeli agencija v skladu z načrtom uporabe radijskih frekvenc z odločbo po postopku, določenim z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije, če ta zakon ne določa drugače /5/.

/4/ <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/zakon-o-medijih>, 12. in 17. člen (19. 1. 2015).

/5/ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5056>, 1., 2., 3. in 17. člen (21.1.2015)

3.4 Ustanovitev Radia Fantasy

Leta 1996 je bil v Celju skupaj z lokalnim partnerjem Robertom Šprahom ustanovljen Radio Fantasy, ki je v nekaj mesecih postal najbolj poslušana radijska postaja v Celju. Prvič so se poskusno oglasili 6. 11. 1996 ob 3. uri zjutraj.

Slika 2: Logotip Radia Fantasy (Vir: google.si)

Do 1. 12. 1996 je bilo njihovo oddajanje poskusno in so ga nenehno dograjevali. Jeseni 2002 so se preselili na novo lokacijo, na Lavo 7, od koder so predvajali program do 1. 1. 2012. Takrat je Radio Fantasy prenehal z delovanjem. Nastal je nov radio Radio 1 (danes radio Antena), ki je eden najpopularnejših v Sloveniji. Ustanovitev Radia Fantasy je pomenil pomemben mejnik v razvoju radijske mreže. Z njegovo ustanovitvijo se je rodila potreba po centralizirani produkciji programskih vsebin. Poleg Radia Fantasy je družba Quadrum upravljala tudi z Radijem Val (prej - Radio Sežana), ki je pokrival Kras in Novo Gorico. Ker Radio Fantasy in Radio Val nista imela dovolj velike ekipe za produkcijo oglasov, se je produkcija izvajala v Ljubljani. Oglasi so se iz studia do radijskih postaj prenašali preko omrežja ISDN, ki je bil leta 1996 še prava novost.

3.5 Delovanje Radia Fantasy in njegova poslušanost

Radio Fantasy je svoj program oddajalo na treh radijskih frekvencah, in sicer:

- Celje - na 87,8 MHz, ki je zajemalo Celje z okolico in Savinjsko dolino;
- Velenje - na 91,6 MHz, ki je zajemalo Šaleško dolino;
- Maribor - 94,4, ki je zajemalo Maribor z okolico.

Radio Fantasy oblikuje vodstvo, tajništvo, komerciala, tonski tehniki, voditelji, poročevalci, snemalna ekipa in drugi, ki soustvarjajo javno in zakulisno podobo radia. Vsega skupaj sodeluje okoli trideset ljudi /6/.

Ministrstvo za kulturo je leta 2010 naročilo raziskavo o stanju medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji v letu 2009 na področju slovenskih tiskanih, radijskih in televizijskih medijev ter elektronskih publikacij. Med drugim so raziskovali poslušanost radijskih programov v letu 2009. Teh je bilo 95, med njimi so bili najštevilčnejši lokalno - komercialni, ki jih je 51. Med njih spada tudi radio Fantasy.

Tabela 1: Poslušanost radijskih programov v letu 2009

Radijski program	Število poslušalcev v '000	Doseg (%)
Radio Slovenija 2 - Val 202	140 000	9,4
Radio 1	100 000	6,6
Radio Slovenija 1	90 000	5,8
Radio City	80 000	5,2
Radio Center	55 000	3,7
Radio Hit	40 000	2,9
Radio Veseljak	40 000	2,9
Radio Koper	30 000	1,9
Radio Ognjišče	30 000	1,9
Radio Murski val	30 000	1,8
Radio Fantasy	25 000	1,7

(Podatki so pridobljeni iz kontinuirane raziskave Mediana RM. Metodologija: kombinacija računalniško podprtega telefonskega anketiranja ter spletnega anketiranja; datumi: januar 2009 - december 2009; ciljna skupina: celotna slovenska populacija v starosti 10 - 65 let; področje merjenja: celotna Slovenija; velikost vzorca : n=29.889) Vir:Mediana

Iz Tabele 1 je razvidno, da je bil letu 2009 najbolj poslušan radijski program v Sloveniji Radio Slovenija 2 – Val 202 z 9,4 % dosegom. Sledi mu komercialna radijska mreža Radia 1 s 6,6 %, ki je z drugega mesta v letu 2009 izpodrinila Radio Slovenija 1. Radio Fantasy se je uvrstil na 12. mesto s 1,7 odstotnim deležem poslušanosti /7/.

/6/ S. Prisljan, Oglasevanje na Radiu Fantasy, str. 25

/7/ Mediana d.o.o., Raziskava o stanju medijskega pluralizma..., str: 33, 46

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/MEDIJI/RAZISKAVE/koncno_porocilo_MZK_2009.pdf. (24.1.2015)

Največji delež predvajanih programskih vsebin v oddajnem času predstavlja glasba. Na nekaterih radijskih programih je delež višji od 82 %, kot npr. na Radiu Krka, Radiu 1 in Radiu Fantasy. Radio Fantasy in Radio Krka sta tudi tista radijska programa, ki sta najbolj lokalno usmerjena - med predvajanimi programskimi vsebinami namreč Radio Fantasy predvaja skoraj polovico vsebin z lokalno tematiko (46,4 %). Zanimiv je tudi podatek, da Radio Fantasy nima politično pristranskih vsebin, saj je njihov odstotek ničen /8/.

Tabela 2: Poslušanost radijskih programov v letu 2010

Radijski program	Število poslušalcev v '000	Doseg (%)
Radio Slovenija 2 - Val 202	165 000	19,9
Radio 1	125 000	68,4
Radio Slovenija 1	90 000	5,7
Radio Center	75 000	4,9
Radio Hit	53 000	3,5
Radio Veseljak	40 000	2,7
Radio Fantasy	33 000	2,2
Radio Ognjišče	30 000	2,0
Radio Krka	30 000	2,0
Radio Murski val	27 000	1,8

(Podatki so pridobljeni iz kontinuirane raziskave Mediana RM. Metodologija: kombinacija računalniško podprtega telefonskega anketiranja ter spletnega anketiranja; datumi: januar 2010 - december 2010; ciljna skupina: celotna slovenska populacija v starosti 10 - 65 let; področje merjenja: celotna Slovenija; velikost vzorca: n= 22.937) Vir: Mediana

V letu 2010 je bil najbolj poslušan radijski program v Sloveniji Radio Slovenija 2 – Val 202 z 10,9 % dosegom. Sledi mu komercialna radijska mreža Radia 1 z 8,4 %. Radio City (5,8 %) je s tretjega mesta v 2009 izpodrinil Radio Slovenija 1, ki se je v letu 2010 uvrščal na četrto mesto s 5,7 % dosegom. Radio Fantasy je z 12. mesta skočil na 8. mesto priljubljenosti /9/.

/8/ Mediana d.o.o., Raziskava o stanju medijskega pluralizma..., str: 76

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/MEDIJI/RAZISKAVE/koncno_porocilo_MZK_2009.pdf (25.1.2015)

/9/ Mediana d.o.o., Raziskava o stanju medijskega pluralizma..., str: 53

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/MEDIJI/RAZISKAVE/koncno_porocilo_MZK_2010.pdf (25.1.2015)

Tabela 3: Poslušnost radijskih programov v letu 2014

Datumi: 01.2014 - 12.2014

Spol: vsi

Starost: 10 - 49

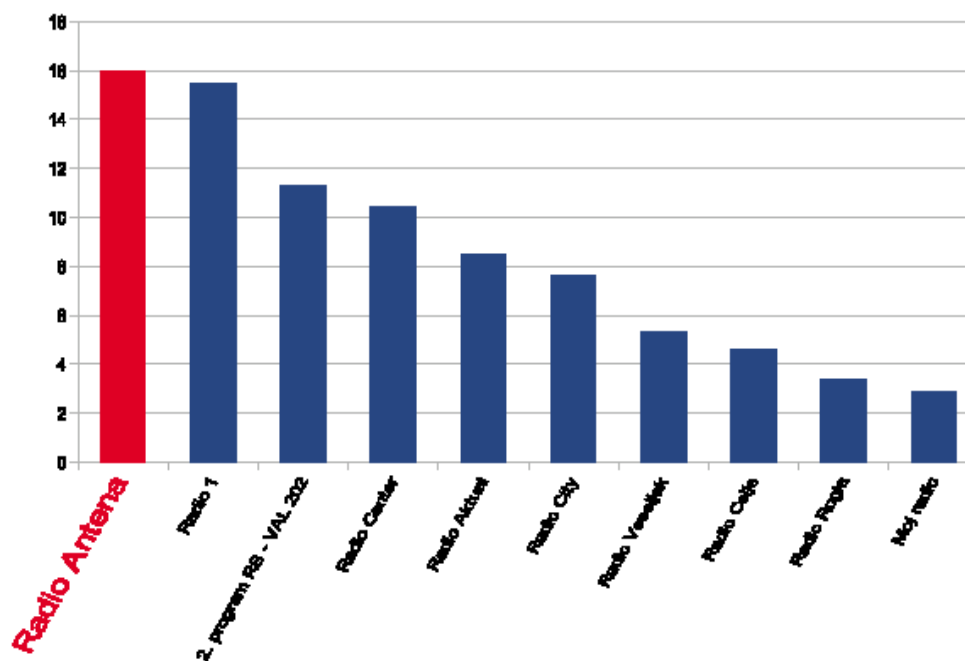
Izobrazba: vsi

Dohodkovni razred: vsi

Občine: Braslovče, Celje, Dobma, Polzela, Prebold, Šentjur pri Celju, Šoštanj, Štore, Velenje, Vojnik, Žalec

N: 977

Raziskava poslušnosti

Vir: Mediana

V letu 2014 je bil najbolj poslušan radijski program v Celjski regiji Radio Antena, ki je neposredni naslednik Radia 1 z 18 % poslušnostjo. Sledi mu Radio 1 (Denis Avdić) z nekoliko nižjo poslušnostjo, Val 202 z 11 % in Radio Center z 10 % deležem poslušnosti /10/.

4 RAZISKOVALNI DEL

4.1 Opis metod dela

4.1.1 Predstavitev poteka raziskovalnega dela

OŠ Hudinja obiskuje 490 učencev in sicer 182 učencev je iz prve triade, 153 je učencev iz druge in 155 učencev iz tretje triade. V raziskavo so bil vključeni učenci tretje triade, anketo je izpolnjevalo 136 učencev. Večino podatkov, ki so predstavljeni v teoretičnem delu, sva dobili na spletu.

Za metodo raziskovalnega dela sva izbrali anketo, s katero sva v najkrajšem času dobili potrebne podatke. Poleg ankete sva opravili intervju z gospodom Robertom Šprahom, enem izmed ustanoviteljem Radia Fantasy.

4.2 Predstavitev in utemeljitev rezultatov

4.2.1 Anketiranje učencev

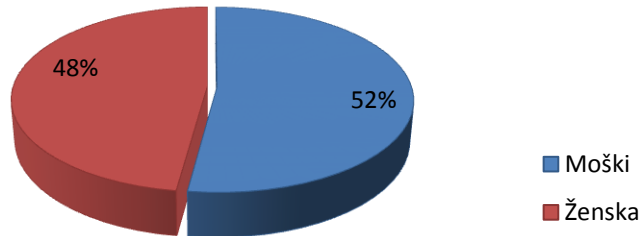
Z anketo sva od učencev naše šole dobili podatke, ki sva jih potrebovali za raziskavo. Pri anketi sva večinoma uporabili zaprti tip vprašanj in vprašanja z dopolnitvenimi odgovori. Anketa je bila anonimna. Učenci so jo izpolnjevali v šoli, saj sva želeli, da si vzamejo čas in dobro preberejo vprašanja in nanje odgovorijo.

4.2.2 Analiza ankete

1. Katerega spola si?

Tabela 1: Spol

	Moški	Ženska
Katerega spola si?	71	65

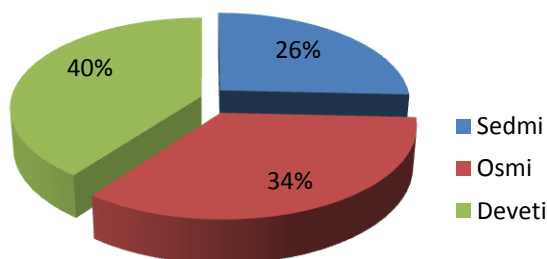
Graf 1: Spol

Anketirali smo 136 učencev naše šole. Od tega je bilo 71 učencev (48 %) in 52 učenk (65 %).

2. Kateri razred obiskuješ?

Tabela 2: Razred

	7.	8.	9.
Kateri razred obiskuješ?	35	47	54

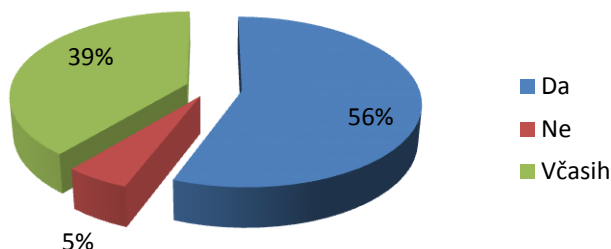
Graf 2: Razred

V anketi je sodelovalo 35 učencev sedmih razredov (26 %), 47 (34 %) učencev osmih razredov in 54 (40 %) učencev devetih razredov.

3. Ali poslušáš radio?

Tabela 3: Poslušanje radia

	Da	Ne	Včasih
Ali poslušáš radio?	76	7	53

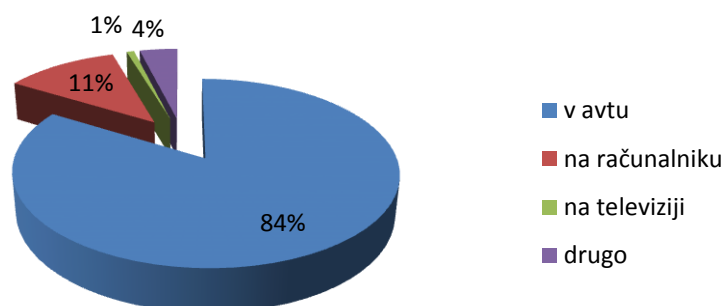
Graf 3: Poslušanje radia

Seveda nas je najprej zanimalo, če učenci sploh poslušajo radio. Anketa kaže, da 76 (56 %) učencev redno poslušá radio, 53 učencev ali 39 % ga poslušá občasno, medtem ko 7 (5 %) učencev sploh ne poslušá radia. Rezultati tega vprašanja so naju pozitivno presenetili, saj sva menili, da večina učencev ne poslušá radia.

4. Kje najpogosteje poslušáš radio?

Tabela 4: Mesto poslušanja radia

	V avtu	Na računalniku	Na televiziji	Drugo
Kje najpogosteje poslušáš radio?	108	15	1	5

Graf 4: Mesto poslušanja radia

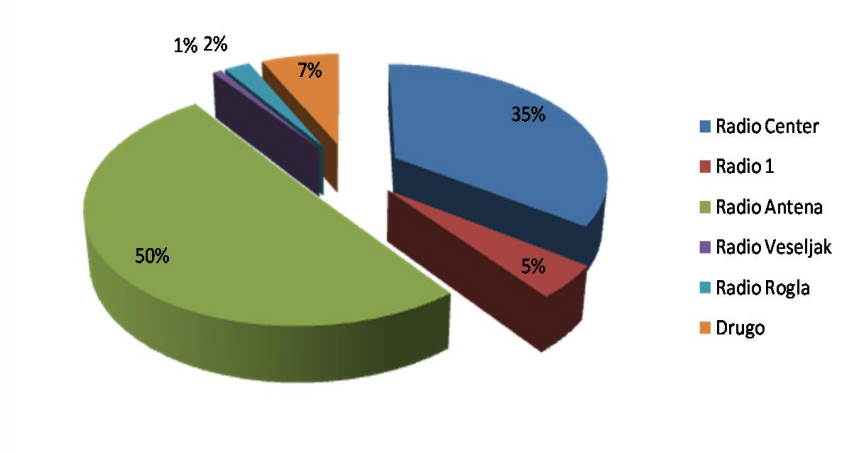

Po anketi sodeč kar 108 učencev (84 %) posluša radio v avtu. 15 (11 %) učencev posluša radio na računalniku in 1 (1 %) učenec posluša radio na televiziji. Ostalih 5 (4 %) anketirancev je odgovorilo, da poslušajo radio na telefonu in v šoli.

5. Kateri radio najpogosteje poslušáš?

Tabela 5: Najljubše radijske postaje

	Radio Center	Radio 1	Radio Antena	Radio Veseljak	Radio Rogla	Drugo
Kateri radio najpogosteje poslušáš?	45	6	65	1	3	9

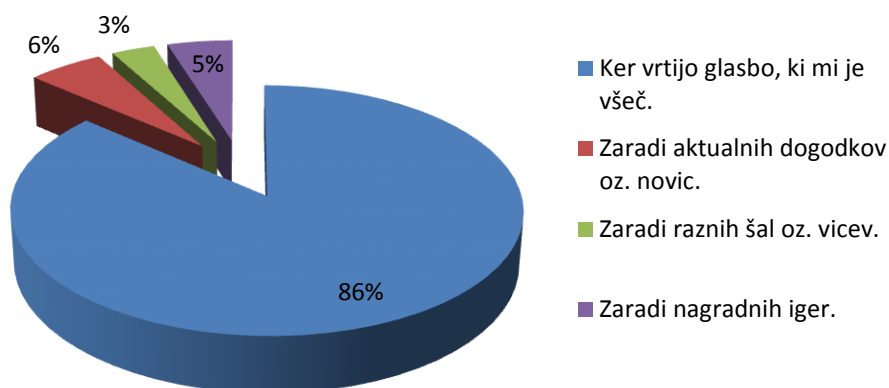
Graf 5: Najljubše radijske postaje

Najbolj poslušani radio učencev na OŠ Hudinja je radio Antena, saj ga posluša kar 65 (50 %) učencev. 45 (35 %) učencev najraje posluša radio Center, Radio 1 posluša 6 učencev ali 5 %. Sledita jim Radio Rogla in Radio Veseljak. Vprašani so imeli možnost, da sami napišejo, kateri radio najpogosteje poslušajo. 8 (7 %) učencev posluša najraje radio Aktual, 1 učenec pa Radio Ognjišče.

6. Zakaj poslušas izbrani radio?

Tabela 6: Vsebina poslušanja

	Ker vrtijo glasbo, ki mi je všeč.	Zaradi aktualnih dogodkov oz. novic.	Zaradi raznih šal oz. vicev.	Zaradi nagradnih iger.	Drugo
Zakaj poslušas ta radio?	108	7	4	6	4

Graf 6: Vsebina poslušanja

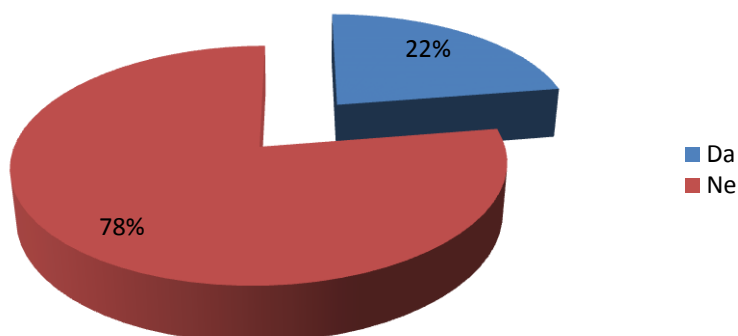
Zanimalo naju je, katere vsebine anketiranci najraje poslušajo. Večina njih, 108 (86 %) poslušata radio zaradi aktualne glasbe. 7 (6 %) jih poslušata zaradi aktualnih dogodkov oz. novic. 4 (3 %) učenci poslušajo radio zaradi raznih šal oz. vicev, 6 (5 %) učencev pa zaradi nagradnih iger. Prav tako so imeli anketiranci možnost proste izbire odgovora. Najzanimivejši odgovori so še: zaradi dolgčasa, ker vrtijo domačo glasbo, ker tako želi mama in zaradi najnovejše glasbe.

Zadnja tri anketna vprašanja sva namenili poznavanju poklica radijski moderator. Ker sva devetošolki in se odločava tudi o bodičem poklicu, sva hoteli zvedeti, koliko je ta poklic med mladostniki sploh poznan in ali vedo, kakšna je formalna izobrazba.

7. Ali poznaš poklic radijski moderator?

Tabela 7: Poznavanje poklica radijski moderator

	Da	Ne
Ali poznaš poklic radijskega moderatorja?	29	100

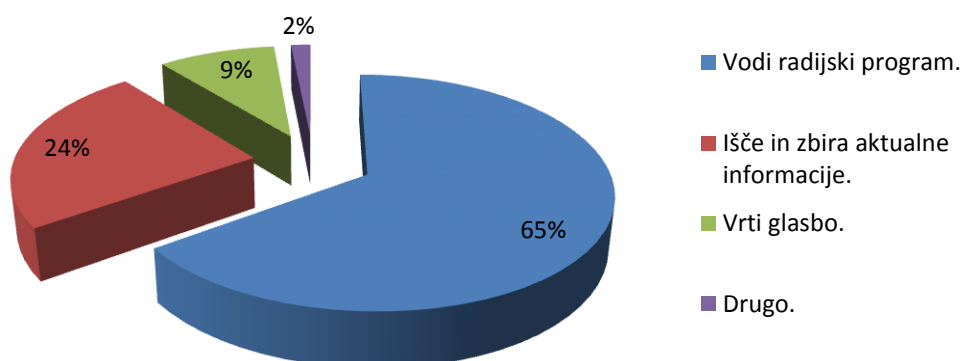
Graf 7: Poznavanje poklica radijski moderator

Oseba, ki na radiu vodi radijski program, je radijski moderator. Odgovori so nas presenetili. Rezultati ankete so pokazali, da 100 (78 %) učencev ne pozna tega poklica, 29 (22 %) učencev pa ta poklic pozna.

8. Kaj po tvojem mnenju dela radijski moderator?

Tabela 8: Delo radijskega moderatorja

	Vodi radijski program.	Išče in zbira aktualne informacije.	Vrti glasbo.	Drugo
Kaj po tvojem mnenju dela radijski moderator?	84	31	12	2

Graf 8: Delo radijskega moderatorja

Da bi preverili, če učenci res vedo za poklic radijskega moderatorja, sva postavili vprašanje, kaj po njihovem mnenju dela oseba s tem poklicem. 84 (65 %) učencev je odgovorilo s

pravilnim odgovorom, in sicer da vodi radijski program. 31 (24 %) jih meni, da ta oseba išče in zbira aktualne informacije. 12 (9 %) anketiranih pa misli, da le vrti glasbo. Trije (2 %) učenci so napisali nesmiselne odgovore kot so, da sedi na stolu in posluša radio.

9. Ali veš, kakšno izobrazbo moraš imeti za ta poklic? Napiši stopnjo izobrazbe in fakulteto.

Pri tem vprašanju sva dali anketiranim prosto pot. Večina učencev na to vprašanje ni odgovorila. 19 učencev meni, da moraš imeti narejeno srednjo medijsko šolo. Eden izmed odgovorov je bil, da moraš imeti primeren glas in željo. 5 učencev meni, da moraš imeti narejeno gimnazijo in fakulteto, vendar ne vedo, katero. Trije učenci pa menijo, da moraš imeti narejeno fakulteto za novinarstvo.

Raziskali sva stopnjo izobrazbe in ugotovili, da ne rabiš nobene formalne izobrazbe. Radijski moderatorji morajo biti izkušeni v govorjenju in morajo poslušalcem skozi govorjenje izkazati čustva, kar je precej težko. Radijski moderatorji imajo tudi predavanja, na katerih se izobražujejo za nadgradnjo svojega poklica.

4.3 Predstavitev poklica radijski moderator

V zadnjih letih za enak poklic uporabljamo več poimenovanj, in sicer: moderator, napovedovalec, voditelj, novinar, reporter ... Vendar pa vsako poimenovanje osebe, ki se pojavlja v etru radia, ne pomeni tudi opravljanje enakega dela. V osnovi se delo omenjenih medijskih oseb deli na dva dela:

- novinarski / resni del (tj. poročanje o dogodkih in dogajanjih);
- moderatorski / bolj sproščen del (tj. povezovanje in vodenje celotnega programa).

Delo novinarja in moderatorja je v SSKJ definirano kot:

- **novinar** -ja m (ī) poklicni sodelavec časopisa, radia, televizije;
- **moderátor** -ja: rad. napovedovalec, ki neposredno sodeluje v oddaji kot njen soustvarjalec.

Če povezovalca lahko enačimo z bralcem, je voditelj navadno oseba, katerega delo je voditi oz. pripeljati zastavljeno oddajo do konca.

Voditelj se že nekoliko bolj ukvarja s tem, kako bo zahtevano besedilo interpretiral, da bo prišlo do izraza tako, kot so si ustvarjalci oddaje zamislili. Moderator pa je tisti, ki neposredno sodeluje že v pripravi na svoj del programa in lahko nanj tudi vpliva /11/.

/11/ J. Krapše, Delo radijskega moderatorja kot enega najpomembnejših faktorjev..., str: 9,10

Danes večina radijskih postaj zahteva eno osebo za delo tonskega tehnika, voditelja programa, velikokrat pa tudi producenta, prav tako pa je voditelj radijskega programa sam odgovoren za iskanje informacij, ki jih bo posredoval. Za to delo je najprimernejši prav radijski moderator. Poslanstvo radia je informirati, zabavati in predvsem koristiti poslušalcem. Moderator mora vsa ta čustva »upodobiti« z glasom, v pomoč so mu seveda tudi razna produkcijska sredstva, s katerimi še dodatno podkrepi povedano (npr. posneti glasovi - kikirikanje, cvrtje, glas avtomobila ...). Če bo hotel neko stvar zanimivo predstaviti, bo moral poiskati pravo zvočno kuliso, skladbo, ki se bo morda povezovala s tistim, kar je želel povedati, morda bo moral poiskati pravega sogovornika, posneti izjavo ali se dogovoriti za telefonski intervju itd. Moderator mora biti vedno pripravljen na vsako vprašanje v povezavi s povedanim, kar pomeni, da se mora o stvari, o kateri bo razpravljal, kar najbolje informirati. Mora imeti talent, da se v nastali situaciji vedno dobro znajde z besedami, da se zna pravilno knjižno izražati, mora biti sposoben hitrega reagiranja na aktualne novice, ki jih lahko poveže s pripravljeno tematiko, poznati mora ogromno ljudi, ki so pristojni za dajanje izjav, znati se mora jasno izražati in biti mora kar najbolj informiran oz. na tekočem s stvarmi, ki so za poslušalca koristne, informativne in zabavne.

Kakor vidimo mora imeti radijski moderator mnogo kvalitet, da je lahko pri svojem delu uspešen. Te kvalitete bi lahko na kratko strnili v naslednje:

- lep, zvoneč, poln glas in bogat besedni zaklad;
- izražanje v knjižni slovenščini, saj je hkrati vzor in učitelj;
- občutek za hitrost in verodostojnost podajanja informacij;
- dobra obveščenost o aktualnih dogodkih;
- moderator mora vsekakor ostati to, kar je; verjeti v tisto, v kar verjame;
- zna zagovarjati svoja stališča in imeti svoje, svobodne nazore;
- je dobro glasbeno izobražen;
- imeti širok krog ljudi od katerih dobi neposredne informacije (promet, vreme, policija ...)

Da nekdo postane dober moderator, je potrebnega veliko časa in truda, pred mikrofonom pa ne stopi pred letom dni usposabljanja. V slovenskem medijskem prostoru že 40 let obstaja šola za radijski govor, ki ga izvaja javni zavod RTV Slovenija. A vedno bolj je jasno, da se v njem učijo le moderatorji iz domače radijske hiše, komercialni radii pa svoje moderatorje in novinarje v tem obziru izobražujejo vse manj /12/.

Ko sva iskali podatke o pridobitvi formalne izobrazbe radijskega moderatorja sva ugotovili, da ustrezne fakultete v Sloveniji ni. Ustrezen certifikat potrjen, s strani Gospodarske zbornice Slovenije, lahko kandidat pridobi na Centru za poslovno usposabljanje GZS. Usposabljanje poteka v prostorih GZS in traja 40 ur (Priloga: 1) /13/

/12/ J. Krapše, Delo radijskega moderatorja kot enega najpomembnejših faktorjev..., str: 22 - 39

/13/ Center za poslovno usposabljanje, <http://new.cpu.si/seminars/Info?id=1156> Izobraževanje (22.2.2015)

Na strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje pa smo zasledili podatek iz katerega je razvidno, da mora imeti radijski moderator, ki dela na RTV Slovenija, najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo iz področja družboslovja. Komercialne radijske postaje zahtevajo opravljen tečaj za radijskega napovedovalca, mora pa uspešno opraviti tudi avdicijo. Občasno izobraževanje nudi kandidatoma Radio Slovenija /14/.

4.4 Intervju z Robertom Šprahom

Intervju sem z gospodom Šprahom opravila v prostorih Radia Antena. Postavila sem 14 vprašanj povezanih z nastankom Radia Fantasy in delom na tej postaji. Nekaj besed sva namenila tudi vzrokom, ki so botrovali spremembi imena v Radio Antena. Pri delu sem si pomagala z diktafonom, saj sem se tako lažje posvetila sogovorniku, pogovor pa je tekel bolj spontano.

Slika 3: Robert Šprah, lastnik Radia Fantasy

Vir: <http://www.mediaspeed.net/fotografije/prikazi/71969-robert-sprah-lastnik-radia-fantasy> (27.2.2015)

14/ ZRSZ, http://www.ess.gov.si/ncips/cips/opisi_poklicev/opis_poklica?Kljuc=2917&Filter (22.2. 2015)

1. Kdo in kako ste dobili idejo za ustanovitev Radia Fantasy?

Bilo je že dolgo nazaj, ko sem bil še mlajši. Hodil sem v srednjo šolo za metalurškega tehnika, a v tej smeri ni bilo nobene službe. Zato sem iskal smer, ki bi mi bila najbližja. In ker sem bil zelo dober prijatelj Teodorja Kocmuta (mojega očeta), ki je delal v diskoteki, sem se preko njega srečeval z glasbo. Takrat smo bili zelo navdušeni nad glasbo, snemanjem kaset, CD-jev, itd. In ker je bil Teo tudi DJ, smo velikokrat odšli zraven njega v diskoteko, kjer mi je glasba postala zelo blizu in zato sem začel sem iskati poklic v tej smeri. Ko se sem bil v vojski, sem razmišljal, kaj narediti, ko pridem domov, ko se začne obdobje, ko moraš začeti skrbeti sam zase. In res se je zgodilo pri druženju na igrišču, da smo prišli do nore ideje. In ker je takrat obstajal že Radio Alfa, ki je bil zelo popularen, smo prišli na idejo, kaj pa če bi poskusil kaj v tej smeri, da bi ustanovili naš lasten radio.

Vse se je začelo pri iskanju papirjev, dovoljenj, kar pa je trajalo 3 leta. V tem času sem s tvojim očetom odšel v Sežano, da si ogledava radijske zvočnike. Imela sva veliko srečo, saj sva tam spoznala Lea Oblaka, ki je že imel svoj radio Radio 1. Povedala sva mu, da imava noro idejo o ustanovitvi radia, a ker nisva vedela nič o tem, naju je povabil v studio Radia 1, kjer nama je razkazal, kako deluje radio, kaj radio je in kako funkcionira. Nato pa zopet delo in iskanje s papirji naprej. Od trenutka, ko sem začel iskati dovoljenja in se voziti vsak teden v Ljubljano, je po treh letih prišlo dovoljenje za ustanovitev radia.

2. Kdo vam je pomagal pri tej ideji?

No, to je bila bolj moja želja kot ideja. Ampak ideja se je dopolnjevala tudi z druženjem s tvojim očetom, ki je bil zaradi dela v diskoteki poznavalec glasbe in je obvladal računalniško tehniko. A še vedno sva potrebovala nekoga, ki se spozna na marketing, v tem primeru je kot tretji pristopil komercialist Uroš Salobir. Nato se je odvijalo zelo hitro. Kmalu smo pridobili še enega za tehnične zadeve, kot so računalniki, mešalne mize, ozvočenja, postavitve oddajnika na Svetini, obenem pa je tehnik in speaker postal Teo.

K sodelovanju je povabil Tomaža Lejbacherja, s katerim sta imela večerne rubrike. Ko se je čez čas ekipa razširila, je Teo odšel iz speakerskih voda in se posvetil zgolj tehniškim zadevam, montiranju reklam in tehniki.

3. Ali je bilo na začetku kaj strahu?

Ne, saj nismo imeli velikih obveznosti, bila so majhna pričakovanja. Razočaranja so prišla, ko so bili razpisi in so na teh pridobivali frekvence vedno drugi in ne mi. Tukaj na štajerskem koncu smo bili na nek način odrinjeni, saj so v Ljubljani, Mariboru in Kranju pridobivali frekvence, na Štajerskem pa smo bili nekako zapostavljeni, čas pa je mineval. Končno smo dobili frekvenco na Svetini, čez eno leto ali dve pa smo se prijaviли še za Mariborski in Velenjski okoliš in jih tudi dobili. Od takrat pa do danes ni bilo več razpisa za nove frekvence.

V tistem času so se širili le radii, kot so: radio Ognjišče, radio Slovenija itd. Takšni radii, kot so bili radio City, Fantasy, Hit, pa smo bili označeni kot komercialni in so nas dojemali kot nujno zlo, saj smo bili novi, mladi in nevedni. Verjetno so predvidevali, da ne bomo dolgo vzdržali. Vesel sem, da smo jih presenetili.

4. Ali ste že imeli na začetku veliko poslušavcev?

Ne.

5. Kateri so bili vaši konkurenčni radiji?

Konkurenčni radii so bili Radio Goldi, Radio Polzela, Radio Rogla in Moj Radio.

6. Kdo so bili obrtniki ki vam še danes stojijo ob strani?

Od začetka in do sedaj nam stojijo ob strani Tuš, A2S, Zlatko Hliš (znamka Pepe Jeans, Desigual...), Slada... to so eni od tistih, ki so še danes prisotni in si še danes stojimo drug drugemu ob strani, saj smo vsi lokalni, razen Tuša, ki je nacionalni.

7. Bili ste prvi, ki ste oddajali direktni prenos iz diskoteke. kako vam je to uspelo in/ali se je zaradi tega povečala poslušanost?

Ja, tu smo pa res bili prvi. To je bila takrat pravcata revolucija. Prvi smo začeli oddajati preko računalnika iz diskoteke na radio.

Takrat je bila navada uporabljati dva CD playerja, ki jih je moral nekdo fizično menjavati ali pa so imeli prenose preko oddajnikov, za to so pa morali imeti vsakič novo dovoljenje.

Ker pa smo bili mladi in željni novitet, smo preko računalničarja Marka Viteza razvili računalniški program, ki je deloval preko ISDN linije (to je telefonska digitalna linija). To je bil takrat vrhunec tehnologije, ki je ni nihče toliko uporabljal oz. koristil kakor mi. Tako smo postavili en računalnik v diskoteko, računalnik v studiu pa je sprejemal ta signal preko telefonske linije in tako smo oddajali tisto, kar se je dogajalo v diskoteki. Ciljali smo na večerno-dopoldanske poslušalce (takrat je bila največja poslušanost), saj jim je bilo to zelo zanimivo. Ampak to so bili drugačni časi, sedaj je največja poslušanost večinoma zjutraj

8. Kako izbirate svoje sodelavce?

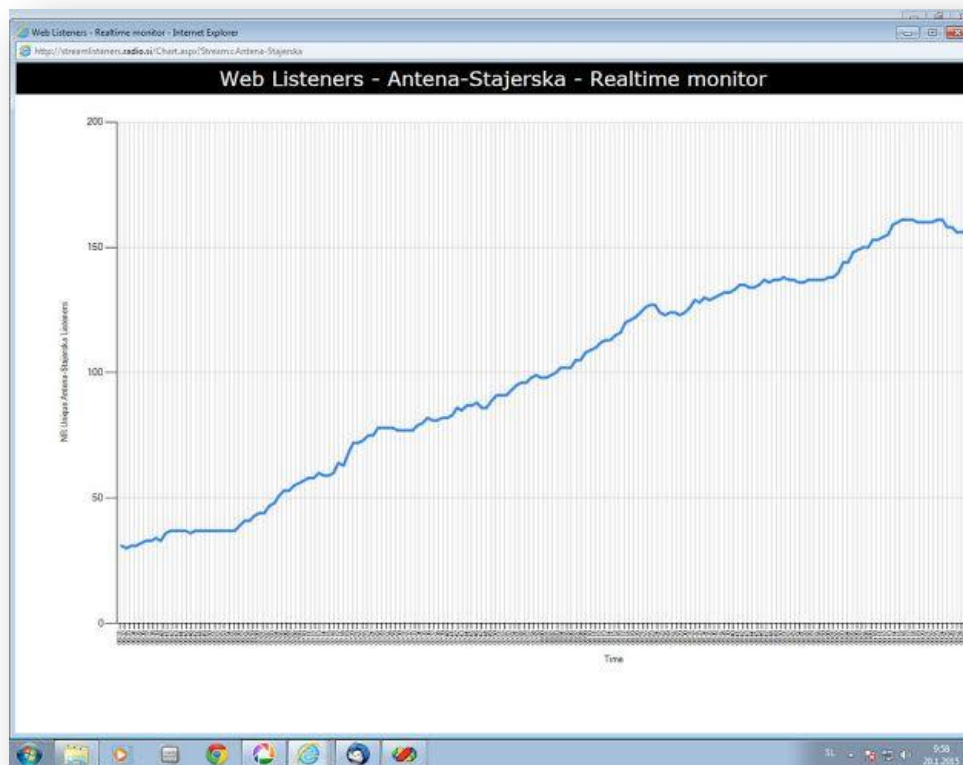
Sedaj skoraj nič več ne izbiramo. Fantasy je takrat delal razno razne avdicije, saj je bil važen glas, ne pa toliko kaj kdo zna, važno je bilo, da je z lepim glasom napovedal določeno pesem. Skozi leta se je to spremenilo in voditelj mora biti poleg govornika tud igralec in mora znati poslušalcu prikazati čustva in sliko o nekem dogodku. V navadi je bilo, da so govorili učeno in knjižno, ampak to se je spremenilo, saj sedaj uporabljamo pogovorni način vodenja

9. Kako merite poslušanost vaših poslušalcev?

Preko anket.

Eno takšnih je, ko naši zaposleni kličejo in izpolnjujejo ankete za glasbo, poslušanost ali pa za ocenjevanje glasbe oz. katera je najbolj poslušana predvajana pesem na naši postaji. Medtem ko anketo za poslušanost glede konkurence, ki jo izvaja agencija Mediana, pri kateri vsak mesec pokličejo poslušalce preko telefona in potem sprašujejo npr.: »Kateri radio si včeraj poslušal vsaj minut?« In potem razvrstijo podatke, na način, ki je predstavljen v spodnjih grafih.

Tabela 4: Poslušanost radijskih postaj - Mediana

Vir: Median

10. Kdo je poleg vas in Uroša Salobirja še iz začetnih časov Fantasya?

Trenutno je v tajništvu Darja Zeme, tehnični vodja Gregor Barič in pa naš najbolj znan voditelj jutranjega programa Simon Klanfer.

11. Kako ste se odločili za spremembo Radia Fantasy v Radio Antena?

Radio Antena je letos 3. januarja praznovala 3-letni obstoj radia. Pred štirimi ali petimi leti sem glede na gospodarsko krizo v Sloveniji menil, da se mora vsa zadeva v Sloveniji centralizirati. V preteklosti smo zelo sodelovali z različnimi agencijami, ki so razporejale oglaševanje.

Kot primer, ko je prišla je ena velika stranka do agencije, je le ta določila, koliko oglaševanja bo na Radiu City, koliko na Radiu Fantasy, ali pa na Radiu Hit. In z leti je bilo takšnega oglaševanja vedno manj, in to bi lahko bil naš konec. Kot Radio Fantasy smo postajali vedno manjši glede na Center in Radio 1, ki sta postajala mrežni radio, ki je pokrival celotno Slovenijo. Nismo bili več konkurenčni, da bi lahko prodajali ali v nagradnih igrah dajali darilne bone, ker so konkurenčni radiji ponujali po 10 000 evrov nagrade, in tako pridobili večjo poslušanost radia.

In tako radio kot je Fantasy, ni mogel več zagotavljati isti kvalitetni program. Zato sem dal predlog, da se male radijske postaje, kot so bile Fantasy, Belvi in Antena, združimo v enoten radio pod imenom Antena. Ime Fantasy ni mogel več obstajati, saj so z zakonom prepovedali uporabo tujih imen. Antena je bila najbolj primerna, ker radii pod imenom Antena obstajajo tudi v Nemčiji.

Bistvo pa je, da se ni odpuščalo ljudi, saj smo še vedno ista ekipa kot takrat, ko je bil Radio Fantasy.

Kot Antena imamo sedaj dva jutranja programa. Prvi program je tukaj na Štajerskem in se začne ob 6, ter konča ob 10 uri zjutraj, drugi pa je v Ljubljani in se začne ob 10. uri ter se nadaljuje do večernih ur.

Torej, odpuščanja ni bilo, saj so nekateri sprejeli delo v Ljubljani ali pa so si že našli delo nekje drugje. Bistvo vsega tega je bilo, da smo še sedaj ista ekipa, ki dela naprej, ker če bi pri Fantasy-u vztrajali z isto ekipo, bi propadli, ker bi nas konkurenca na nek način preplavila.

12. Kakšno izobrazbo potrebuje radijski moderator?

Ker imamo samo 2 voditelja, to sta jutranji speaker in producent, nimamo veliko izobraževanja. Enkrat na mesec imajo seminarje v Ljubljani, kjer skupaj s svetovalci iz Španije pregledajo in preposlušajo programe, ki jih nato analizirajo, kaj je bilo dobro povedano in kaj bi spremenili. In ta predavanja izboljšujejo kakovost našega dela.

13. Nominirani ste bili tudi za Viktorje ali še kdaj upate na zmago?

Ne, ker ne vem, če imajo Viktorji še sploh kakšno težo, saj se zmagovalci venomer ponavljajo.

14. Katera je najbolj poslušana oddaja zadnjih let?

To je prav zagotovo Zajtrk prvakov, ki ima termin od 6 do 10. ure zjutraj in je oddaja, ki zajema vsa dogajanja in je temelj za cel program za popoldne.

5 RAZPRAVA

5.1 Kaj sva ugotovili?

Pred raziskavo sva postavili pet hipotez. Z različnimi raziskovalnimi metodami sva prišli do naslednjih ugotovitev:

Hipoteza 1: Večina učencev ne posluša radia

To hipotezo lahko ovrževa. Z rednimi in občasnimi poslušalci, + posluša radio kar 95 % anketirancev, in to v dobi sodobnih medijev, kot so internet in televizija. Takšen rezultat raziskave je bil na prvi pogled nepričakovan. Pri iskanju odgovorov na hipoteze pa sva ugotovili, da je radio dostopen povsod in ob vsakem času, nas informira in zabava. Ob njem imaš izbiro aktivnega sodelovanja ali pa si le pasiven poslušalec. Pri Radiu Fantasy je bila ciljna skupina poslušalcev prav prebivalstvo med 10 in 35 leti starosti, od tega je bilo osnovnošolskih poslušalcev skoraj 13 odstotkov /15/.

Hipoteza 2: Najpogosteje poslušajo učenci radio v avtu.

To hipotezo lahko potrdiva. Kar 84 % učencev posluša radio v avtu. Učenci so povedali, da imata doma prednost računalnik ali televizija. V avtu je radio vedno prižgan zaradi boljšega vzdušja pri vožnji, oziroma aktualnih prometnih informacij.

Hipoteza 3: Najpogosteje poslušajo radio Center

To hipotezo lahko ovrževa. Polovica učencev najraje posluša Radio Anteno, ki je naslednik Radia Fantasy. Po podatkih Mediane ima Radio Antena v Celjski regiji kar 18 % delež poslušanosti in se uvršča na prvo mesto. Poslušalci lahko izbirajo med različnimi oddajami, kot so: Atenin zajtrk prvakov, Od desetih do dveh, Od dveh do šestih, zabavo: Trač plac in Glasbene novice, nagradnimi igrami, ali se seznanjajo z aktualnimi regionalnimi novicami /16/.

/15/ Sara Prislán, Oglaševanje na Radiu Fantasy, str. 28

/16/ http://www.radioantena.si/strani/Reg_NoviceSTA.aspx (22.2.2015)

Hipoteza 4: Učenci poslušajo radio, ker vrtijo glasbo, ki jim je všeč.

To hipotezo lahko potrdiva. Več kot štiri petine učencev posluša radio zaradi glasbe. Na Radiu Antena vrtijo najnovejšo glasbo, zanimivosti iz glasbenega sveta pa so dostopne na njihovi spletni strani. Poleg glasbe so njihove najljubše oddaje povezane z zabavo in nagradnimi igrami.

Hipoteza 5: Večina učencev ne pozna poklica radijski moderator.

To hipotezo sva potrdili. Le dobra petina anketirancev pozna poklic radijski moderator. Po njihovem mnenju je delo moderatorja povezano z vodenjem programa, iskanjem aktualnih novic in vrtenjem glasbe. Ustrezne fakultete, ki bi nudila formalno izobrazbo na našem prostoru ni. Kandidat si lahko ustrezen certifikat pridobi na Centru za poslovno usposabljanje GZS. Usposabljanje poteka v prostorih GZS in traja 40 ur in je plačljiv. Večina komercialnih radijskih postaj ne zahteva visokošolske strokovne izobrazbe. Kandidati morajo imeti opravljen tečaj in uspešno prestat avdicijo.

6 ZAKLJUČEK

Radio je medijska oblika, ki močno vpliva na populacijo, ki ji je namenjen v Organizaciji združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) poudarjajo vlogo radia kot pomembnega medija za ustvarjanje miroljubnejše in bolj vključujoče prihodnosti za vse. Opozarjajo, da je radio vse od 19. stol. naprej ostal široko dosegljiv, razmeroma poceni in za uporabo zelo enostaven medij. Po njihovih ugotovitvah je radio medij, ki glede na dosegljivost presega vse druge komunikacijske tehnologije, saj doseže 95 odstotkov svetovnega prebivalstva.

In to je bil dovolj dober razlog, da sva napisali raziskovalno nalogo o lokalno zelo uspešnem radiu, ki še danes spodbuja razvoj izobraževanja, kulturno raznolikost in pomaga pri ohranjanju lokalnih kultur in jezikov, ob tem pa sočasno prispeva h globalnem razumevanju.

»Ta večnamenski medij lahko pomaga ljudem, tudi mladini, da se vključujejo v razprave o temah, ki jih zadevajo. Poleg tega rešuje življenja med naravnimi in drugimi nesrečami in novinarjem ponuja platformo za poročanje o dejstvih,« so o pomembnostih radia zapisali pri UNESCO.

7 PRILOGE

Postanite certificirani RADIJSKI VODITELJ / VODITELJICA

Usposabljanje bo potekalo od 3. oktobra do 4. novembra 2011, 2 x tedensko ob ponedeljkih in četrčkih, od 16.30 do 19.45 ure (40 ur), GZS Center za poslovno usposabljanje, Kardeljeva ploščad 27/A, Ljubljana

PO ČEM SE ODLIKUJE DOBER RADIJSKI VODITELJ?

Radijski voditelj mora znati pravilno uporabljati materni jezik, obvladati osnove novinarstva, znati moderirati in biti retorično spreten. Poznati mora sodobne veščine komuniciranja, vsebino pa mora znati predstavljati na atraktiven način. Poznati mora tudi sodobno informacijsko tehnologijo in rokovanje z elektronskimi mediji.

Na GZS Centru za poslovno usposabljanje smo skupaj z izkušenima strokovnjakoma pripravili aktualni program priprav.

TEMATSKI MODULI:

- Modul 1:** Priprava na vodenje radijskega programa
- Modul 2:** Radijski intervju, poročilo, reportaža
- Modul 3:** Komuniciranje s poslušalci, kontaktne oddaje
- Modul 4:** Radijski govor, interpretacija
- Modul 5:** Snemanje in obdelava zvoka

O PREDAVATELJIH:

ANJA HLAČA FERJANČIČ, univ. dipl.polit.

Je izkušena novinarka z bogatimi predavateljskimi izkušnjami. Zaposlena je kot novinarka in voditeljica na radiu

USPOSABLJANJE JE NAMENJENO:

Vsem, ki že opravljajte delo radijskega voditelja in bi želeli svoje znanje urediti, utrditi in zapolniti vrzeli, ki jih morda imate ,
vsem, ki bi želeli postati radijski voditelji,
vsem, ki veliko javno nastopate,
študentom,
vsem, ki jih to področje zanima.

KAJ BOSTE PRIDOBILI:

Po končanem usposabljanju boste pridobili naziv:

GZS CPU CERTIFICIRANI RADIJSKI VODITELJ

RADIO FANTASY (ANTENA) - ZGODBA O USPEHU

Sva učenki 9. razreda in letos sva se odločili, da bova raziskovali o zgodovini, nastanku, delovanju in uspehu Radia Antene. Prosiva, da pozorno preberete vprašanja in odgovorite na kratko anketo, ki je anonimna.

1. Katerega spola si?
  - a) Moški
  - b) Ženska

2. Kateri razred obiskuješ?
  - a) 7.
  - b) 8.
  - c) 9.

3. Ali poslušaš radio?
  - a) Da
  - b) Ne
  - c) Včasih

Če si na to vprašanje odgovoril/-a z NE, ne odgovarjaj več na naslednja vprašanja.

4. Kje najpogosteje poslušaš radio?
  - a) V avtu
  - b) Na računalniku
  - c) Na televiziji
  - d) Drugo:_____

5. Kateri radio najpogosteje poslušaš?
  - a) Radio Center
  - b) Radio Celje
  - c) Radio Antena
  - d) Radio Veseljak
  - e) Radio Rogla
  - f) Radio 1
  - g) Drugo:_____

6. Zakaj poslušaš ta radio?
  - a) Ker vrtijo glasbo, ki mi je všeč.
  - b) Zaradi aktualnih dogodkov oz. novic.
  - c) Zaradi raznih šal oz. vicev.
  - d) Zaradi nagradnih iger.
  - e) Drugo:_____

7. Ali poznaš poklic radijskega moderatorja?
- a) Da
  - b) Ne
8. Kaj po tvojem mnenju dela radijski moderator? Možnih je več odgovorov.
- a) Vodi radijski program.
  - b) Išče in zbira aktualne informacije.
  - c) Vrti glasbo.
  - d) Drugo: _____
9. Ali veš, kakšno izobrazbo moraš imeti za ta poklic? Napiši stopnjo izobrazbe in ustrezno fakulteto.

HVALA ZA ODGOVORE

8. VIRI IN LITERATURA

8.1 Pisni viri

1. Krapše, J., Delo radijskega moderatorja kot enega najpomembnejših faktorjev za uspeh pri ustvarjanju radijskih programov, diplomsko delo, Višja strokovna šola Academia, Maribor, 2009

2. Prislán, S., Oglaševanje na Radiu Fantasy, diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Ekonomsko – poslovna fakulteta, Maribor, 2008

3. Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1)

4. Zakon o medijih, Uradni list RS, št. 110/2006 z dne 26. 10. 2006

5. Inštitut za raziskovanje trga in medijev, Mediana d.o.o, Redna letna raziskava stanja medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji v letu 2009 na področju slovenskih tiskanih, radijskih in televizijskih medijev ter elektronskih publikacij, Ljubljana, april 2010

6. Inštitut za raziskovanje trga in medijev, Mediana d.o.o, Redna letna raziskava stanja medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji v letu 2010 na področju slovenskih tiskanih, radijskih in televizijskih medijev ter elektronskih publikacij, Ljubljana, marec 2011

8.2 Spletni viri

1. Radio Antena /<http://www.radioantena.si> (25.1.2015)

2. GZS, Center za poslovno usposabljanje, Kardeljeva ploščad 27/A, Ljubljana, /<http://new.cpu.si/seminars/Info?id=1156> Izobraževanje (22.2.2015)

3. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Opis poklica: napovedovalec na radiu, http://www.ess.gov.si/ncips/cips/opisi_poklicev/opis_poklica?Kljuc=2917&Filter (22.2.2015)

4. Radio Antena, Ritem mladosti, http://www.radioantena.si/strani/Reg_NoviceSTA.aspx (22.2.2015)